

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๕

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งสั่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฎหมายธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่ง รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

คำร้องที่หนึ่ง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คดีหมายเลขดำที่ ๔๓๖/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฎหมายธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำเลย ข้อหา สัญญาภัย ตัวเงิน และโอนสิทธิเรียกร้อง ตามคำฟ้องโจทก์ สรุปความได้ว่า บริษัท กฎหมายธนาคาร ๑ ซึ่งเป็นจำเลยในคดีทำสัญญาภัยเงินไปจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามหนังสือคำขอภัยเงิน ต่อมา กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่าง ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ ทำหนังสือโอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัท ๑ ให้ธนาคารสหธนาคาร ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ธนาคารสหธนาคาร ๑ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยชนกิจ ๑

ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ เมื่อผู้ร้องผิดนัดชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องต่อศาลให้ผู้ร้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๒๕,๑๒๐,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ของเงินต้น ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

คำร้องที่สอง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่ง คดีหมายเลขคดีที่ ๙ ๐๐๔๕๒/๒๕๔๓ ระหว่าง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กุญแจมหานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ นายก่อเกียรติ กุญชาธานนท์ ที่ ๒ นางประนอม แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๓ และนายธเนศวร์ สิงカラณิช ที่ ๔ ข้อหา ตัวสัญญาใช้เงิน และค้ำประกัน ตามคำฟ้องโจทก์สรุปความได้ว่า บริษัท กุญแจมหานครฯ ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ สัญญาไว้ว่า จะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทางถนน โดยยินยอมให้ดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัดવា และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัดવា ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของตน ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ ๑ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคาร ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ธนาคารสหธนาคาร ๑ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคาร ๑ ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับตัวสัญญาฉบับดังกล่าวโดยการสลักหลัง และโดยการได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศ กระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสี่ ร่วมกันชำระหนี้ ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ของเงินต้น ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

บริษัท กุญแจมหานคร จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งยื่นคำให้การทั้งสองคดีที่นำองเดียวกัน สรุปได้ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้องได้ โดยโดยได้ยังว่า

การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็น “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่ผุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะพระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่พระราชกำหนดไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เท่ากับว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด

และโดยแยกต่อไปว่า ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา เป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว รวมทั้งมิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งให้ส่งคำโดยตัวเองดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า โจทก์และจำเลย (ผู้ร้อง) ในคดีแพ่งทั้งสองคำร้องเป็นบุคคลเดียวกัน และมีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องได้โดยตัวเองเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ทั้งสองคดีว่าโจทก์ทั้งสองคดีไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวได้เนื่องจากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง กรณีเป็นการที่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลมีใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ คำร้องทั้งสอง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นตามคำร้องที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปนี้ ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ตามคำร้องที่ผู้ร้องโดยตัวเองว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่ได้มายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับที่ใช้ในคดีของผู้ร้อง จึงเท่ากับว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบ กิจการและประกอบอาชีพแต่อย่างใด พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) ที่บัญญัติว่า “มิให้บัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมาย ในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตาม มาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของ กฎหมายด้วย โดยอนุโลม” หมายความว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่เป็นข้อยกเว้นของ การนำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ หรือที่ได้รับความเห็นชอบ ของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวจะต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบุบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย และในที่นี้หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แม้จะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในหมวด ๓ สิทธิและ เสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง และเป็น กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญเว้นให้กฎหมายฉบับนี้ ใช้บังคับต่อไป โดยไม่ต้องอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชกำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ในภายหลังที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และเป็นกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทว.) เท่ากับว่าพระราชกำหนด ฉบับนี้เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) แล้ว

สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่หมายความรวมถึงพระราช กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ทำให้พระราช กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ “ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้ จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หมายถึงให้นำข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมเข้าไปใส่ไว้ในพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไข ดังนั้น จึงเป็นการถูกต้องที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” เพราะมิใช่เป็นการตรากฎหมายขึ้นใหม่ แต่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ซึ่งเท่ากับว่า สาระของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ฯ นี้ จะไปปรากฏในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ และเป็นรูปแบบของ

การบัญญัติกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ในวาระเริ่มแรก แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนรูปแบบโดยบัญญัติไว้ในคำประกาของกฎหมายนั้นๆ ดังนั้น ความหมายของคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” จึงหมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ด้วย

ประเด็นที่ ๒ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เป็นประกาศของฝ่ายบริหารที่มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาвинิจฉัยได้ ทั้งนี้ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้ว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่อีก

คำวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทว.) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕
๒. ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาviniczhay

นายผัน จันทรปราบ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ